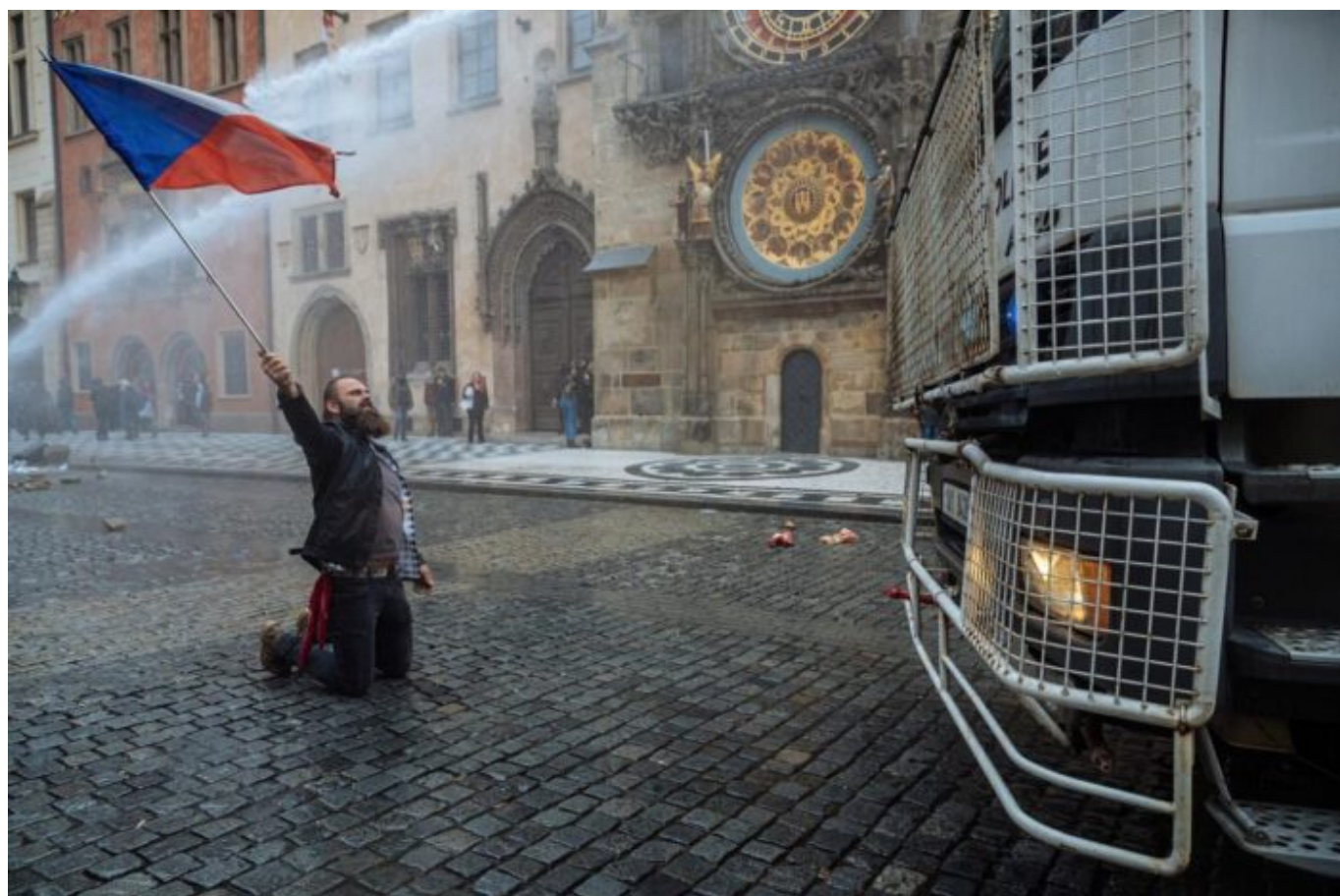

Kázání: 186. Bůh je demokrat

Kázání

Bůh je demokrat

1. čtení: Ezechiel 18, 24 – 32

24 Když se spravedlivý odvrátí od své spravedlnosti a bude se dopouštět bezpráví podle všech ohavností, jichž se dopouští svévolník, měl by žít? Žádné jeho spravedlivé činy, které konal, nebudou připomínány, zemře za to, že se zpronevěřil, za svůj hřích, kterým se prohřešil.

25 Vy však říkáte: ‚Cesta Panovníkova není správná.‘ Nuže, slyšte, dome izraelský: Má cesta že není správná? Nejsou to vaše cesty, jež nejsou správné?

26 Když se spravedlivý odvrátí od své spravedlnosti a dopouští se bezpráví, umře za to; zemře pro své bezpráví, jehož se dopouštěl.

27 Když se však svévolník odvrátí od své zvrlosti, jíž se dopouštěl, a jedná podle práva a spravedlnosti, zachová svou duši při životě.

28 Prohlédl totiž a odvrátil se ode všech svých nevěností, jichž se dopouštěl; jistě bude žít, nezemře.

29 Avšak dům izraelský říká: ‚Cesta Panovníkova není správná.‘ Mé cesty že nejsou správné, dome izraelský? Nejsou to vaše cesty, jež nejsou správné?

30 Proto budu soudit každého z vás, dome izraelský, podle jeho cest, je výrok Panovníka Hospodina. Obráťte se a odvráťte se ode všech svých nevěností a vaše nepravost vám nebude k pádu.

31 Odhodte od sebe všechny nevěnosti, jichž jste se dopouštěli, a obnovte své srdce a svého ducha. Proč byste měli zemřít, dome izraelský?

32 Vždyť já si nelibuji ve smrti toho, kdo umírá, je výrok Panovníka Hospodina. Obráťte se tedy a budete žít.“

2. čtení: Matouš 21, 23 – 32

23 Když přišel do chrámu a učil, přistoupili k němu velekněží a starší lidu a řekli: „Jakou mocí to činiš? A kdo ti tuto moc dal?“

24 Ježíš jim odpověděl: „Já vám také položím otázku; jestliže ji zodpovíte, i já vám povím, jakou mocí to činím.

25 Odkud měl Jan pověření křtít? Z nebe, či od lidí?“ Oni se mezi sebou dohadovali: „Řekneme-li ‚z nebe‘, namítne nám: ‚Proč jste mu tedy neuvěřili?‘

26 Řekneme-li však ‚z lidí‘, máme obavy ze zástupu; vždyť všichni mají Jana za proroka.“

27 Odpověděli tedy Ježíšovi: „Nevíme.“ Tu jim řekl i on: „Ani já vám nepovím, jakou mocí to činím.“

28 „Co myslíte? Jeden člověk měl dva syny. Přišel a řekl prvnímu: ‚Synu, jdi dnes pracovat na vinici!‘

29 On odpověděl: ‚Nechce se mi.‘ Ale potom toho litoval a šel.

30 Otec přišel k druhému a řekl mu totéž. Ten odpověděl: ‚Ano, pane.‘ Ale nešel.

31 Kdo z těch dvou splnil vůli svého otce?“ Odpověděli: „Ten první!“ Ježíš jim řekl: „Amen, pravím vám, že celníci a nevěstky předcházejí vás do Božího království.

32 Přišel k vám Jan po cestě spravedlnosti, a vy jste mu neuvěřili. Ale celníci a nevěstky mu uvěřili. Vy jste to viděli, ale ani potom jste toho nelitovali a neuvěřili mu.

Sestry a bratři, demokracie má jednu nespornou výhodu. Pokud jakž takž funguje, obejde se obvykle

bez většího násilí. Na Slovensku se před včerejšími volbami sice pár politiků popralo, ale krev netekla a nikdo neskončil v nemocnici, natož na márnách.

Naproti tomu v zemích, kde volby bývají jen fraškou, k násilí dochází opakovaně. Jiná možnost, jak se na vedoucích pozicích vystřídat, prakticky neexistuje. Někdy to vyjde, jako třeba během léta v africkém Nigeru a Gabonu, někdy to zas nevyjde, jako se to stalo Prigožinovi, když se rozhodl táhnout se svým vojskem na Moskvu.

V demokracii výměna politiků naštěstí probíhá na základě vůle voličů projevené ve férových volbách. To ovšem neznamená, že tu a tam k projevům nespokojenosti nebo protestu nedochází. U nás někdy lítají vajíčka, vyklápí se valník s hnojem před ministersvem zemědělství nebo se demonstruje na Václaváku. Pořád ještě celkem přijatelné vyjádření nesouhlasu. V jiných zemích není výjimkou, že hoří auta a rabují se obchody.

To v Jeruzalémě před nějakými dvěma tisíci lety se protestovalo ještě trochu jinak. Evangelista Matouš barvitě popisuje, jak „Ježíš vešel do chrámu a vyhnal prodavače a kupující v nádvoří, zpěvřracel stoly směnárníků i stánky prodavačů holubů.“ Aby toho nebylo málo, pustil dovnitř slepé a chromé, kteří do chrámu jinak nesměli, a uzdravil je.

Navzdory tomu, že se vše odehrálo v chrámu, není pochyb, že se jednalo zejména o politický protest, o demonstraci nesouhlasu s tehdejší vládou. Vřak také tahle vláda hned druhý den za Ježíšem přiklusala a jala se ho vyslýchat.

„Když přišel do chrámu a učil, přistoupili k němu velekněží a starší lidu a řekli: ‘Kdo ti dal právo narušit chrámový provoz?!’

Dříve než Ježíš bude reagovat, abychom mu rozuměli, musíme si říct, jaká byla tenkrát v Jeruzalémě politická situace. Římský prefekt Pilát, který bydlel v Cesareji u moře, měl na starosti hlavně vybírání daní a zamezení případného povstání nebo vzpoury.

Vláda nad Judskou provincií byla v kompetenci velekněžské rodiny, která současně zajiřřovala provoz jeruzalémského chrámu. A byl to rozhodně dobrý byznys, neboť do chrámu se na různé svátky sjížděly davy věřících nejen z Judska nebo Galileje, ale prakticky ze všech končin říše.

Velekněžská rodina fungovala podobně jako dnešní oligarchové, dělala politiku, která byla výhodná zejména pro jejich podnikání. Šlo o to být zadobře s římskou mocí, držet napětí ve společnosti pod pokličkou a zejména být pro obě strany, jak pro okupanty, tak pro lidi, nepostradatelní.

Pro Římany byli velekněží garanty pořádku, pro lidi zase garanty přístupu k Bohu, který jakoby byl na chrámu a velekněžích závislý. Prostě ideální pozice, v níž tahali za všechny významné provázky současně, v níž hráli prim jak v náboženství, tak v politice a byznysu. Sen všech dneřních oligarchů.

Samozřejmě, že se tu a tam našel někdo, kdo se kontrole do jisté míry vymknul. Jako ten Jan, kterému se říkalo Křtitel. Klidně si u Jordánu začal křtít lidi sám, navzdory tomu, že rituální ponořování bylo výhradně v kompetenci chrámu!

Velekněží tenkrát měli obavy, aby z toho nebylo nějaké pozdvižení, a zejména aby tohle Křtitelovo svévolné počínání neohrozilo návštěvnost chrámu. Naštěstí pro ně, Jan byl trnem v oku i sousednímu králi Herodovi, který jej zavřel do lochu a následně popravil dřív, než to sami stihli udělat.

Jenže teď se tady objevil Ježíš a dovoluje si ještě víc, než jeho umlčený předchůdce. Velekněžím určitě neuniklo, že vjel do Jeruzaléma za hlučného vítání davu jakoby byl Mesiáš, jakoby byl oním už dlouho očekávaným králem, který napraví všechny neřády a zahájí nový věk pokoje a blahobytu.

Ježíšova protivládní demonstrace v chrámu, kdy velekněze nazval rovnou lupiči, tohle zjištění jenom potvrzovala.

‘Kdo ti dal právo narušit chrámový provoz?!’ oboří se proto velekněží a jejich poradci na Ježíše druhý den. Takhle nějak podobně se oligarchové rozhořčeně obvykle ptají. Známe to i z našich krajin.

Kolik práce jim dalo, než si společnost nastavili tak, aby to vyhovovalo jejich zájmům! Kolik úsilí jen vynaložili na pozvolnou změnu pravidel, na zacílený marketing, na balamutění o svých schopnostech, o vlastní nepostradatelnosti, o podlosti těch druhých, co jim lezou do zelí! No, a potom si přijde nějaký Ježíš a všechno to, co tak těžce budovali, zpěvračí a postaví na hlavu!

Sestry a bratři, stejně jako vjel do Jeruzaléma a zpřeházel chrámový provoz, vjíždí Ježíš i k nám. Vjíždí do naší současnosti a staví na hlavu všechny naše zažité a zaběhlé postoje, předsudky a představy, v nichž se cítíme být doma.

Staví na hlavu naše postavení, které nám vyhovuje a z něhož máme nějaký prospěch, byť třeba jen ten, že se cítíme být lepšími, důležitějšími a významějšími než ti druzí.

Přijímá a uzdravuje lidi na okraji, přátelí se s celníky a nevěstkami, protože právě lidé, kterými se obecně opovrhne, kteří jsou vyloučeni a ztraceni, vědí nejlépe, jakou nečekanou svobodu tohle přátelství pro ně představuje.

S králem Ježíšem se zásadně mění poměry a těm, kdo byli první, najednou nestačí dech. A ti dříve poslední se rázem ocitají v očekávané budoucnosti, kde už se nehraje na posty a koryta, ale na rovnost a solidaritu. Tam, kde je Ježíš, už nejde o to, kdo je kdo, ale co kdo dělá a co po něm zůstane.

Právě na tohle téma je podobenství o dvou synech, které Ježíš v konfrontaci s velekněžími vypráví. Otec po nich chce, aby šli pracovat na vinici. První syn, že prý se mu nechce a nikam nepůjde. Potom se mu to ale rozleží v hlavě a jde. Druhý syn, že prý rozhodně půjde, ale nakonec nikam nešel. Který z těch dvou je v Božích očích hodnocen kladně? Samozřejmě ten první, co nechtěl jít, ale nakonec šel.

Všichni jsme, sestry a bratři, Boží děti. O některých bychom to možná neřekli, protože se vzpírají našim představám, jak má Boží dítě vypadat a jak se má vyjadřovat. Nakonec ale nerozhoduje to, co říkáme a jak se tváříme, ale co skutečně děláme.

Velekněží nestáli o Mesiáše, protože by už nemohli tahat za nitky, protože by museli vyklidit pozice. Systém, který si pracně nastavili, jim po všech stránkách vyhovoval. Na rozdíl od celníků a nevěstek nestáli o změnu. Museli by se totiž nejdřív změnit sami a to je vůbec nelákalo. Rozhodli raději Ježíše odstranit.

Autoritáři a oligarchové, ať už v politice nebo třeba i v církvích (i tam je zhusta najdeme), moc jiných možností ostatně nemají. Udělají všechno pro to, aby se narušitelů zbavili. O Boží království, o věk sounáležitosti a vzájemné podpory skutečně nestojí. Museli by od válu.

Sestry a bratři, Judská provincie s hlavním městem Jeruzalémem před dvěma tisíci lety rozhodně nebyla žádná demokracie. Vládnoucí velekněžská rodina měla všechno náležitě ošéfované, aby ji nikdo hned tak nemohl odstranit.

Kupodivu, jediným, kdo se tenkrát zachoval demokraticky, byl Mesiáš Ježíš. V rámci své kampaně v chrámu demonstrativně odhalil jednostrannou účelovost a záměrnou nehybnost chrámové bohoslužby i politické vlády. Ti, kteří se považovali za Bohem dosazené, nepředstavovali nic z toho,

čím laskavý a milosrdný Bůh je.

Ježíš odmítnul jednat stejně jako oni. Boží království, stejně jako milosrdenství a soucit, se nedají prosadit pletichami, násilím nebo vojáky. Těch mohl mít víc než 12 legií a mohly se dostavit ihned a rovnou z nebe. Zmínil se o tom později při zatýkání.

Ježíš ale o legie shůry nepožádal. Proto byl nakonec postaven před zinscenovaný velekněžský soud a následně popraven.

Naštěstí tady evangelijní příběh nekončí. Ukřižovaný Mesiáš byl vzkříšen a stal se králem králů na věky. A ti, kdo tomu uvěří, mají tu čest v tomhle novém království žít.

V království, kde je všechno převrácené, kde první jsou poslední a poslední první, kde mocní a slavní přicházejí zkrátka, kdežto chudí a vyřazení obsazují přední místa, kde ti, kdo se dušovali, jak budou na vinici makat, zůstanou trčet na místě a ti, kdo o nic původně nejevili zájem, za sebou zanechají spoustu odvedené práce.

Takhle to holt v Božím království chodí. Je na každém z nás, zda mu demokraticky a svobodně dáme svůj hlas. Je na každém z nás, co po nás zůstane, jestli jenom řeči nebo i něco hodnotnějšího.

PeČ

SPCH 1. 10. 2023

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)